	Комунальний заклад **«КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ»** **Дніпропетровської обласної ради** **СИЛАБУС**
Освітній компонент	**Медсестринство в онкології**
Освітньо-професійна програма	Сестринськасправа
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	І5 Медсестринство
Галузь знань	І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Статус освітнього компонента	Вибіркова
Форма навчання	Очна (денна)
Рік навчання / семестр	БЗСО (9 класів): четвертий рік/ 8 семестр. ПЗСО (11 класів): третій рік/ 6 семестр
Кількість кредитів ECTS/обсяг	Кредитів – 3 Усього годин – 90 Лекції – 8 Практичні заняття – 36 Самостійна робота – 46
Викладач	Разумова Вероніка Валеріївна
E-mail	v.razumova@krmedkol.com
Консультації	За графіком упродовж навчального року
Анотація до курсу	Освітній компонент **«Медсестринство в онкології»**відіграє важливу роль у формуванні професійних компетентностей майбутнього фахівця, оскільки забезпечує поєднання теоретичних знань із практичними навичками. У процесі її вивчення здобувач освіти опановує основні поняття, принципи та алгоритми професійної діяльності, що є підґрунтям для прийняття обґрунтованих клінічних рішень. Дисципліна сприяє розвитку клінічного мислення, аналітичних здібностей, відповідальності та здатності діяти в межах професійних стандартів. Вона формує навички комунікації з пацієнтами та членами мультидисциплінарної команди, уміння працювати з медичною документацією, дотримуватися принципів етики та деонтології. Крім того, дисципліна створює умови для відпрацювання практичних умінь у симуляційних та клінічних умовах, що підвищує готовність здобувача освіти до самостійної професійної діяльності.
Мета та завдання курсу	**Метою вивчення освітнього компонента«Медсестринство в онкології»** є

	формування у здобувачів освіти умовдля розвитку фундаментальності та практичної спрямованості знань з дисципліни; ознайомити та навчити медичних сестер основним принципам організації практичної роботи в онкологічних кабінетах, відділеннях та диспансерах; вмінню розпізнавати клінічні прояви злоякісного процесу, надавати пацієнту кваліфіковану невідкладну та паліативну медичну допомогу та забезпечувати відповідний медичний догляд за онкологічними пацієнтами. **Основні завдання освітнього компонента:** Сформувати у здобувача освіти професійні компетентності для роботив онкологічних кабінетах, відділеннях та диспансерах; вмінню розпізнавати клінічні прояви злоякісного процесу, надавати пацієнту кваліфіковану невідкладну та паліативну медичну допомогу та забезпечувати відповідний медичний догляд за онкологічними пацієнтами. Обов'язковим завданням постає формування компетентностей заявлених у Стандарті фахової передвищої освіти зі спеціальності І5 Медсестринство галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»: ЗК4.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії. СК 1. Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці. СК 2. Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта. СК3. Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності. СК 4. Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу. СК 5. Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами. СК 6. Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, задля

	ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям. СК 7. Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства. СК 9. Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовування фармакологічних засобів у професійній діяльності. СК 10. Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги. СК 11. Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки. СК 12. Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя). СК 13. Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів. СК14. Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.
Програмні результати навчання	РН 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я. РН 4. Вести медичну документацію відповідно за формами, встановленими нормативно-правовими документами. РН 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності. РН 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей. РН7. Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності. РН 8. Вживати заходи, спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах

	збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта. РН 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії. РН 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності. РН 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги. РН 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.

Зміст курсу

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ
ТА САМОСТІЙНИХ РОБІТ

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Лекції	Сам. роб.
1	Сучасний стан онкологічної служби в Україні. Організація онкологічної допомоги. Диспансеризація та облік онкологічних хворих. Організація та проведення профілактичних медоглядів. Аналіз причин запущених форм захворювання. Охорона праці в галузі		2
2	Захворюваність та смертність від злоякісних пухлин. Динаміка та структура захворювань. Віково-статеві особливості.		2
3	Роль медичної сестри у введенні диспансерних груп онкологічного ризику. Документація при роботі з онкохворими.		2
4	Облігатні та факультативні передракові захворювання, їх лікування та догляд.		2
5	Сучасні методи діагностики та лікування злоякісних пухлин. Лікування та догляд за пацієнтами під час проведення променевої терапії. Променева терапія основних локалізацій. Роль хіміотерапії в лікуванні онкологічних хворих.		2
6	Роль морфологічних методів дослідження в онкології. Способи забору матеріалу для цитологічного та гістологічного досліджень.		2
7	Роль медичної сестри в профілактиці та ранній діагностиці раку		2
8	Паліативне та симптоматичне лікування. Реабілітація онкологічних хворих.		2

9	Поняття про хосписи. Організація роботи хоспісів. Роль медичної сестри.		2	
10	Злоякісні пухлини шкіри, м'яких тканин і кісток. Лімфогранульоматоз. Гемобластози.	2		
	Неходжкінські злоякісні лімфоми		4	
11	Злоякісні пухлини голови та шиї.	2		
	Злоякісні пухлини порожнини носа, приносових пазух, глотки та гортані. Організація догляду за пацієнтами.		3	
	Психологічна робота медичної сестри з пацієнтами з пухлинами головного мозку.		2	
12	Злоякісні пухлини органів грудної клітки, неорганні пухлини середостіння та плеври.	2		
	Неорганні пухлини середостіння та плеври. Організація догляду за пацієнтами.		4	
	Методика самообстеження грудних залоз		1	
13	Злоякісні пухлини органів черевної порожнини. Злоякісні пухлини сечової системи, жіночих та чоловічих статевих органів.	2		
	Злоякісні пухлини печінки, підшлункової та жовчного міхура. Організація догляду за пацієнтами.		6	
	Хоріонепітеліома матки. Організація догляду за пацієнтами.		2	
	Сучасні можливості лікування та догляду променевих ушкоджень органів малого тазу.		3	
	Рак статевого члена. Організація догляду за пацієнтами.		3	
	Разом	8	46	

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема	Години
01	Сучасний стан онкологічної служби в Україні. Організація онкологічної допомоги. Патогенез клінічних симптомів. Сучасні принципи діагностики злоякісних пухлин у дорослих та дітей.	4
02	Сучасні принципи лікування злоякісних пухлин. Лікування та догляд за пацієнтами під час проведення променевої терапії. Променева терапія основних локалізацій. Роль хіміотерапії в лікуванні онкологічних пацієнтів.	4
03	Злоякісні пухлини шкіри, м'яких тканин і кісток. Гемобластози.	4
04	Злоякісні пухлини голови та шиї. (Передпухлинні захворювання та злоякісні пухлини губи і слизової оболонки порожнини рота. Пухлини гортані, носоглотки, приносових пазух, рота, глотки. Рак щитоподібної залози)	4
05	Злоякісні пухлини органів грудної клітки, неорганні пухлини середостіння та плеври.	4
06	Злоякісні пухлини органів черевної порожнини.	4
07	Злоякісні пухлини жіночих та чоловічих статевих органів.	4

08	Злоякісні пухлини сечової системи.	4
09	Незалежне оцінювання	4
	Разом:	36

Пререквізити	анатомія з основами фізіології, фармакологія, основи медсестринства
Кореквізити	медсестринство в хірургії з основами анестезіології та реаніматології, медсестринство увнутрішній медицині
Постреквізити	екстрена та невідкладна медична допомога, медсестринство в сімейній медицині з основами паліативної допомоги
Методи навчання	1. Словесні: • Лекції – інтерактивні, мультимедійні, з використанням презентацій, відеофрагментів, опитувань, клінічних кейсів. • Бесіда / дискусія – діалогова взаємодія з елементами дебатів, опитувань, використанням платформ Mentimeter, Kahoot, PollEverywhere. • Мікролекції / відеорілси – короткі відео до 1 хвилини з поясненням теми, поширені у форматі Reels, Shorts або TikTok для швидкого повторення матеріалу. 2. Наочні • Ілюстрація / демонстрація – цифрові плакати, 3D-моделі, AR/VR-технології, віртуальні тури анатомічних лабораторій. • Аудіо-відеоматеріали – навчальні подкасти, відеоогляди, reels. 3. Практичні • Вправи – онлайн-тренажери, симулятори клінічних ситуацій. • Клініко-ситуативні завдання / кейси – із використанням електронних пацієнтів, VR-сценаріїв. Методи стимулювання та мотивації • Ігрові технології: квести, гейміфікація, онлайн-вікторини. • Професійні симуляції: рольові ігри, розбір клінічних кейсів. • Зворотний зв’язок: рейтинги активності, миттєві опитування, челенджі у групових чатах.
Методи контролю	1. Попередній (діагностичний) контроль

	Мета: виявити вихідний рівень знань, умінь і навичок здобувачів освіти перед початком вивчення дисципліни. Класичні методи: вступне тестування, бесіда, опитування. Сучасні інструменти: • онлайн-тести (GoogleForms, Testportal, Kahoot); • інтерактивні опитування (Mentimeter, Wooclap); • короткі відео-рефлексії здобувачів освіти (“Що я вже знаю про тему?”). 2. Поточний (формувальний) контроль Мета: системно перевіряти засвоєння матеріалу на кожному етапі навчання. Класичні методи: усне або письмове опитування, блиц-контроль, практичні завдання. Сучасні методи: • гейміфіковані завдання (Kahoot, Blooket); • інтерактивні клінічні ситуації та віртуальні лабораторії (Labster, Visible Body); 3. Тематичний (модульний) контроль Мета: узагальнити знання після вивчення теми чи розділу, підготувати до підсумкових форм оцінювання. Класичні методи: • контрольна робота (усна, письмова або практична); • колоквіум; • відповіді за питаннями. Сучасні методи: • онлайн-тестування з адаптивною складністю; • кейс-завдання (розв’язання проблемних та ситуаційних завдань); 4. Підсумковий (компетентнісний) контроль Мета: оцінити рівень засвоєння теоретичних знань, практичних умінь і професійних компетенцій. Класичні форми: • Незалежне оцінювання - демонстрація вмінь і маніпуляцій, комп’ютерне тестування
Види контролю	Тематичний та підсумковий контроль відповідно до навчального плану
Перелік практичних навичок та умінь	
1. Виявлення ознак пухлинного процесу. 2. Застосування правил етики та деонтології. 3. Участь у виконанні лікарських призначень. 4. Виконання основних маніпуляцій, що застосовуються в онкологічній клініці:	

- підготовка пацієнта до планового оперативного втручання
- підготовка пацієнта до екстреного оперативного втручання
- догляд за пацієнтами із дренажами
- профілактика пролежнів.
- догляд за пацієнтами після операцій на стравоході
- догляд за пацієнтами після операцій на органах черевної порожнини
- догляд за пацієнтами із кишковою непрохідністю у післяопераційний період
- догляд за пацієнтами після проктологічних операцій
- догляд за пацієнтами після операцій на органах сечової та статевої систем
- догляд за пацієнтами після операцій на щелепно-лицевій ділянці.
- догляд за пацієнтами після операцій на щитовидній залозі.
- догляд за пацієнтом з трахеостомою.
- догляд за пацієнтом з гастростомою.
- догляд за пацієнтом із сигмостомою.
- догляд за пацієнтом з епіцистостомою.
- догляд за пацієнтом з цистостомою.
- догляд за пацієнтом з коло стомою
- накладання калоприймача
- техніка промивання шлунка
- підготовка набору інструментів для абдомінальної пункції
- підготовка набору інструментів для плевральної пункції
- підготовка набору інструментів для пункції сечового міхура
- догляд за пацієнткою після мастектомії.
- навчання пацієнтки самообстеженню молочних залоз.
- обстеження периферійних лімфатичних вузлів
- підготовка пацієнта до інструментальних методів обстеження
- катетеризація сечового міхура у чоловіків гумовим катетером Фолея.
- катетеризація сечового міхура у жінок гумовим катетером Фолея.
- техніка перев'язки ран та накладення різноманітних бинтових пов'язок на різні ділянки тіла.
- взяття матеріалу для цитологічного дослідження.
- надання невідкладної допомоги при легеневій кровотечі.
- надання невідкладної допомоги при шлунково-кишковій кровотечі.
- догляд за пацієнтом після шлунково-кишковій кровотечі.
- надання невідкладної допомоги при кровотечі з прямої кишки.
- надання невідкладної допомоги при носовій кровотечі.
- техніка проведення передньої тампонади носа.

5. Заповнення документації на пацієнта, в якого вперше діагностовано онкопатологію.
6. Взяття пацієнта з онкопатологією на диспансерний облік.

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Сучасний стан онкологічної служби в Україні
2. Організація онкологічної допомоги.
3. Дотримання правил ТБ. Знищення та знезараження предметів, забруднених кров'ю, екскретами пацієнтів. Складання плану заходів профілактики поширення ВІЛ-інфекції, гепатиту С.
4. Диспансеризація та облік онкологічних пацієнтів.
5. Організація та проведення профілактичних медичних оглядів.
6. Аналіз причин запущених форм захворювання.
7. Реабілітація онкологічних пацієнтів.
8. Медична етика і деонтологія.
9. Передпухлинні захворювання.
10. Лікарсько-трудова експертиза.
11. Сучасні принципи діагностики та лікування злоякісних пухлин.
12. Ендоскопічні та цитологічні дослідження в діагностиці пухлинних захворювань.

13. Рентгенодіагностика пухлин.
14. Принципи променевої терапії онкологічних пацієнтів.
15. Променева терапія основних локалізацій.
16. Роль хіміотерапії в лікуванні онкологічних пацієнтів.
17. Правила виписування лікарських засобів.
18. Догляд за онкологічними хворими в післяопераційний період.
19. Рак шлунка, стравоходу, поперечної ободової кишки.
20. Рак печінки та підшлункової залози.
21. Рак легень.
22. Злоякісні неорганні пухлини органів середостіння та плеври.
23. Злоякісні захворювання шкіри.
24. Рак грудної залози.
25. Злоякісні пухлини м'яких тканин і кісток.
26. Лімфогранульоматоз.
27. Рак шийки і тіла матки.
28. Пухлини яєчників.
29. Трофобластична хвороба.
30. Пухлини сечової і статевої систем.
31. Передпухлинні захворювання та злоякісні пухлини губи і слизової оболонки порожнини рота.
32. Пухлини гортані, носоглотки, приносових пазух, рота, глотки.
33. Рак щитоподібної залози.

Політика курсу

Опанування освітнього компонента «Медсестринство в онкології» передбачає систематичну участь здобувача освіти в освітньому процесі, підготовку до практичних зайнять, своєчасне та самостійне виконання навчальних завдань, дотримання принципів академічної доброчесності, професійної етики. У процесі вивчення здобувач освіти опановує основні поняття, принципи та алгоритми професійної діяльності, що є підґрунтям для прийняття обґрунтованих клінічних рішень.

ОК сприяє розвитку клінічного мислення, аналітичних здібностей, відповідальності та здатності діяти в межах професійних стандартів; формує навички комунікації з пацієнтами та членами мультидисциплінарної команди, уміння працювати з медичною документацією, дотримуватися принципів етики та деонтології.

Крім того, ОК створює умови для відпрацювання практичних умінь у симуляційних та клінічних умовах, що підвищує готовність здобувача освіти до самостійної професійної діяльності.

Пропущені заняття та невиконані обов'язкові види робіт опрацьовуються відповідно до встановленого у Коледжі порядку. Використання цифрових ресурсів та інструментів ШІ допускається як допоміжний засіб навчання за умови критичного оцінювання інформації, самостійності виконання завдань та дотримання академічної доброчесності. Комунікація учасників освітнього процесу ґрунтується на взаємоповазі, відповідальності, партнерстві та професійній етиці.

Політика оцінювання

Оцінювання результатів навчання з освітнього компонента «Медсестринство в онкології» за ОПП «Сестринська справа» здійснюється на засадах об'єктивності, систематичності, прозорості, академічної доброчесності та відповідності визначеним результатам навчання. Передбачено тематичне та підсумкове оцінювання. Оцінювання засвоєння теоретичного матеріалу та оволодіння інструментальними компетенціями дисципліни відбувається на

практичних заняттях та під час диференційованого заліку (підсумкового контролю).Поточна навчальна діяльність оцінюється на кожному практичному занятті за відповідною темою.Порядок відпрацювання пропущених зайнять, повторного оцінювання та оскарження результатів визначається відповідними внутрішніми нормативними документами Коледжу. Результати самостійної роботи враховуються відповідно до визначених критеріїв. Підсумкова оцінка формується відповідно до системи оцінювання, встановленої у Коледжі. Повторне оцінювання, відпрацювання пропущених зайняття та оскарження результатів здійснюються відповідно до внутрішніх нормативних документів Коледжу. Під час усіх видів контролю здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Усі види контролю навчальної діяльності та визначення рівня сформованості тих чи тих компетентностей відбуються за національною 4-бальною шкалою:

«5» (відмінно) – здобувач освіти визначив правильний медсестринський діагноз та виконав всі етапи надання невідкладної допомоги без помилок, у вірній послідовності, спілкувався з пацієнтом під час надання медичної допомоги, надав правильне положення під час транспортування постраждалого в лікувальний заклад, притримувався асептики під час виконання маніпуляції, працював з засобами індивідуального захисту.

«4» (добре) –здобувач освіти виконав всі етапи надання невідкладної допомоги з невеликими помилками, що не призвело до погіршення стану потерпілого, але надав правильне положення під час транспортування постраждалого в лікувальний заклад, притримувався асептики під час виконання маніпуляції, працював з засобами індивідуального захисту.

«3» (задовільно)–здобувач освіти виконав етапи надання невідкладної допомоги з несуттєвими помилками, але правильно встановив діагноз, надав неправильно положення потерпілому під час транспортування, не спілкувався з потерпілим.

«2» (незадовільно)–здобувач освіти виконав етапи надання невідкладної допомоги в неправильній послідовності, що призвело до погіршення стану потерпілого, не спілкувався з потерпілим, не визначив діагноз, надав неправильно положення потерпілому під час транспортування, можлива загроза життю постраждалого, порушив асептику під час виконання маніпуляції, працював без індивідуальних засобів захисту.

Критерії оцінювання тестів

% правильних відповідей	Оцінка
90-100%	5
89-74%	4
73-60%	3
<60%	2

Інформаційні ресурси

1. Дрижак В.І., Домбрович М.І. Медсестринство в онкології. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. — 222 с.

2.Медсестринство в онкології: підручник / За ред. Л.М. Ковальчука. — К.: Медицина, 2013. — 512 с.

3.Онкологія: підручник / В.В. Севідов, Н.М. Касевич. — К.: ВСВ “Медицина”, 2011. — 216 с.

4.Сайт наказів Міністерства охорони здоров'я України: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/o31y2025

Розглянуто та схвалено на засіданні випускової циклової комісії клінічних дисциплін
Протокол № _1___ від «__3__» __вересня___ 2026 р.
Голова ЦК _____ / Незнамова Вікторія/
(підпис) (прізвище, ім’я)